

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an Lei 200—
Pe un jumătate an Lei 100—
Autorități și instituții Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 36.
Telefon 7-60.

PERSPECTIVE

Intermitente gesturi de afirmare a forței. Guvernul numai poate face față situației, măcinând rezervele de liniște și răbdare populară, printr'un automatism sterp și prin agresiva ciuntire a libertății.

Guvernării de astăzi s'au transformat în factor constituțional, consimțind a părași puterea numai în cazul când opoziția ar prezenta soluții miraculoase de remediere a crizei. Acest arbitraj ridicol, nu este atât de inofensiv pe cât se pare. Răspunsul prompt a și sosit: opoziția a început atacurile concentrice, care se potentează din zi în zi, polarizând nemulțumirile tuturor cat gorilor sociale. Giuma jocului de a puterea, uzurparea funcțiilor supreme și nesocotirea tradiției politice a țării, tradiție proaspătă și deci cu atât mai puternică, pot la un moment dat provoca răsturnări violente a căror răspundere o pot plăti cu capul acei voiajori pripiti „ai tehnicii politice”. Se guvernează prin acte de un empirism anarhic și dezolant, descoperind din caz în caz, prin insinuări perfide, monarhul, solidizându-l cu erorile regimului și prin aceasta periclind unitatea politică și spirituală a țării, stălmășind principiul continuității în opera de guvernare prin acțiuni fragmentare și de provizorat. Guvernării de astăzi, au fost considerați de toate partidele politice serioase din această țară, ca uzurpatori ai puterii. Atmosfera de provizorat politic a devenit îngrijorătoare, iar așa zisele reforme, simple expediente inoperante, sunt lovite de caducitate din momentul înfăptuirii lor. Reduceri bugetare sângeroase, reforma administrativă prin revenirea la trecutul detestat (chiar de sprijinitorii lui de ieri), politica prețurilor cu scopul de a atenua discrepanța dintre

prețurile produselor industriale și cele agricole, politica de ieftini e a vieții prin reducerea neghioabă a tarifului vamal, toate la un loc, prin lipsa unei serioase convingeri, prin lipsa unei voinți înfăptuitoare, sunt simple jocuri copilărești, lipsite de eficacitatea unor adevărate reforme impuse de circumstanțele critice prin care trece astăzi țara. Exercițiul puterii, fără un scop precis desprins din seva rezultatelor, ci numai ca o afirmare a forței brutale, poate avea astăzi consecințe funeste. Liniștea rurală poartă germeii furtunii. Conducătorii „tehnici” pasc liniștii roadele puterii ca măgarul pe vulcan. Liniște generală și încordare cruntă. Și'n această atmosferă „preve-

lucionară cum ar numi-o patetic grijuliu Guță Tătărăscu sau revoluționarul domn Lupu, târgoveții met opolei calculează vârstele partidelor politice, scrutează eventualitatea unei dictaturi salvatoare (instrument de dominație în perioadele când neputința guvernărilor este suplinită de afirmarea elementară a forței) savurează cu deliciu cancanurile de ultimă oră, transformând arena politică într'un băiciu literar, învesmântat în cascade de vorbe goale.

După agapa bogată la care ați participat generos, n'ar fi vremea s'o tundeți pe la vetrele părăsite în interesul țării, boieri Dumneavoastră, căci perspectivele au început să devină sumbre.

Politica socială a viitorului

(m) Bilanțul politicii sociale germane se încheie cu un șomaj nemaipomenit. Războiul și dictatele păcii numai în parte pot fi făcute responsabile pentru această situație. Politica nimicirii sistematice a capitalului, reparațiunile excesive, neglijarea problemei piețelor interne etc. au cauzat o criză specific germană, care se manifestă și în bilanțul social.

Criza socială se va înrăutăți și mai mult, în mod automat. Căci f. l. ul aplicării politicii sociale în Germania n'a avut în vedere conservarea părții și așa viabilă a populației, ci menajarea artificială a celor economice, culturale și din punct de vedere social slabi. Prin măsuri administrative greșite s'a provocat un nemăcunoscut exod al populației rurale în spre orașe, căreia îi corespunde urbanizarea crescândă, cu toate consecințele grevării fondului de asigurare contra șomajului, a crizei de locuințe tot mai accentuate etc. Pretutindeni există instituții pentru ajutorarea celor „social slabi” (sozial Schwacher); în schimb abea există vre-o instituție pentru înfruntarea celor „social valoroși” (sozial Wertvolle). Procedee de asemenea natură vor apăsa în decursul anilor nivelul mijlociu al populației germane, sau vorbind social politic, tot mai vaste părți ale populației vor deveni coapt pentru asistența socială. Asigurările sociale prin în permanență 800 000 bolnavi integrali. În 1855 la 100 asigurați reveneau 547 zile de boală. Cifra s'a urcat în 1913 la 1250. Această dezvoltare se va accelera, dacă în urma regresului nașterilor și a creșterii longevității mijlocii, va interveni o deplasare considerabilă între contingentele ce plătesc contribuții sociale și cele ce consumă. *Dija peste câțiva ani numărul acelorari vor conta din punct de vedere al alimentării fondurilor de asigurări va scade cu o treime, în vreme ce numărul sex-ganșilor avizați la ajutoare (6% din populația totală a Germaniei) va atinge peste 30—40 ani dublul procentului actual. De pe urma familiilor fără copii sau cu puțini copii va rezulta un spor al reflecțiilor la ajutor, cari altădată au fost susținuți de familiile lor. E deci imperios necesară înregistrarea statistică prin poli-*

tica socială statală a întregii populațiuni. *Deja în vara aceasta tot al șaptelea german beneficia de rentă socială. Cheltuielile sporesc, în felul acesta, iar veniturile scad constant. Această evoluție, pe lângă actualul sistem social politic, nu poate fi influențată, nici chiar prin ajutoarele temporare acordate de către Stat, acestea dovedindu-se a nu mai fi eficiente.*

O schimbare a sistemului se impune de urgență, căci falsa construcție socială va duce la o tot mai crâncenă proletarizare a păturilor pârtașe la asigurarea socială. *Deja acum cotizațiile sunt atât de mari, încât economisirea și câștigarea de proprietăți au devenit aproape imposibile. În acest sistem își găsește expresie voința marxistă de proletarizare, opusă voinței de a acumula averi.*

Actualul sistem de asigurare socială, care cuprinde 2/3 din populația Germaniei, forțamente va duce la prăbușirea financiară și morală.

Intre conștiință și forțele mecanice sociale

Burghezia, spune un gazetar reacționar, trebuie să facă sacrificii imense pentru a-și salva existența. Căci dacă nu va face aceste sacrificii de bună voie, le va face silit și integral. Criza economică, socială și politică, vizează în ultima etapă conștiința interesele de clasă ale păturii dominante. Va înțelege momentul istoric, va face sacrificiul necesar salvării, nu va înțelege, va pieri.

Numai că noi ne îndoim de această înțelegere, întrucât fenomenele economice în înfruntarea lor fatală, au legile lor care scapă conștiinței noastre. Este același lucru, ca și cum ai preînde omului să influențeze prin conștiința lui legile mecanice care diriguiesc mișcarea planetelor.

Universitatea la începutul fiecărui an

Nu vorbim de Universitatea modernă, adică de cea de mâine, ci de cea de astăzi, în care dorm somnul de veci adevăruri eterne, mici experiențe pasagere și energii latente înmormântate de capricii pedagogice tipizate de mințile unor moșnegi oboșiți și înăcrși. Nu ne supărăm cătuș de puțin pentru că Platon a rămas fiacul răstătat al înaltei academii, nici de faptul că mintea spăvăiată a tânărului student este silită să ancoreze pe vremea lui Miron Costin. Sunt anumite prejudecăți aproape organice, care au ajuns la valoarea de legi spirituale, de precepte ale cunoașterii, fără voia noastră și de care de sigur ne vom debarasa încetul cu încetul, tot prin voia noastră. Avem chiar datoria de oameni adevărați și întregi să facem să germineze în sânul Almei Mater țeluri noi, înviorătoare de suflete. Dar până la reforma adevărată și reală a Universității moderne a României, să ne ocupăm puțin de situația mizeră a puilului de țaran necăjit care și poartă tinereța pe sub zidurile reci ale Universității neprimitoare pentru dânsul. Desigur că dacă ar fi scrisă cu litere de foc pe frontispiciul Universității formula magică:

Un adevăr incontestabil este o absurditate logică, căci înțelepciunea adevărată este viața cu formele ei infinite; iar mintea nu-i dată omului de natură ca să se substituie cu fleacuri inutile, ci pentru răsfățarea sufletului bătut de viscoalele pasiunii creatoare și mângâiat de liniștea meditației fecunde, atunci Universitatea n'ar deveni un mormânt de iluzii sfărâmate și-ar trăi atâtea mituri binefăcătoare! Dar Universitatea în care intră puilul de țaran necăjit, Universitatea profesiorilor „pedagogi de rasă”, a manualelor didactice care sunt înapoiă vremei cu 300 de ani, a examenelor de întare și de ieșire din fiecare coridor sumbru, a taxelor exorbitante sau mai exact a odgoanelor legate de gâtul celor săraci, adevărate supraimpozite proletare (Universitatea se hrănește din bugetul general al statului) a acelu obscurantist Numerus clausus deghizat sau precis formulat, dușmănește astăzi cultura masselor, singura cultură cu adânci temeiuri umane și morale, devenind inaccesibilă pentru dânsule. De ce? Lipsă de fonduri și pe deasupra spaima proletarietului intelectual. Pretextele puerile, rășărite în conștiința stearpă a unor guvernării, care n'au comun cu nația aceasta de plogari decât faptul unei exploatare neomenești. Copii de țărani, care izbutesc să se furișeze discret și modest (vorbesc de marea majoritate a țaranilor săraci) în Universitate, abia ajung să-și încropiască o biată licență și să-și croiască o sensibilitate deslănată de mizerie și chin zadarnic. Procedeele mecanice de deanimalizare universitară sterilizează sufletul de pornirile lui generoase. Universitatea de astăzi, a devenit o oază „spirituală” inaccesibilă vulgului profan. Înalta instituție de „cultură” tinde să devină un soi de biserică modernă, ai cărei preoți vor

(Urmare pe pag. 2-a).

Cercul de studii al „Chemării”.

S'au pus bazele cercului de studii al organizației „Chemarea”, formându-se în acest scop 3 secțiuni: politică, socială și economico-financiară.

Fiecare secțiune a fost însărcinată cu studiarea problemelor practice puse de nevoile curente ale zilei, cât și cu aspectele ideologice ale curentelor sociale contemporane, munca aceasta de laborator se vnd atât ca informație, cât și ca orientare, astăzi militanșimul politic reclamând imperios noui orientări impuse de ritmul vremii. Prin înființarea acestui cerc de studii s'a realizat o veche dorință a conducerii partidului și a organizației însăși, tinerețului politic încadrat într'un partid, având misiunea colaborării efective la înfăptuirea programului partidului. Principiul de bază al acestui cerc de studii îl formează ideea organizării colective a muncii și a cooperării tuturor, după pregătirea specială și la inclinațiilor fiecăruia. Sinteză ideologică, fixată principiar în programul partidului, se va desăvârși în urma cercetărilor realității ambiante, circumstanțelor concrete ale țării noastre.

Periscop economic

Otrava inflației face tot mai multe victime. Dacă n'ar fi gustat din ea toate popoarele, nu ne-am mira că se mai găsească oameni răzeși, cari vor să soluționeze criza prin „inflație dirijată”. Toată coniectura postbelică a fost o enormă ficțiune. Asta se observă acum, când a sosit ora tuturor seadelor. Mai bine puțină inflație decât curbe de sacrificii și economii dure-roase, oțtează unii. Dar otrava inflației nu se cumpără din farmacie cu miligramul. Efectele ei devastatoare nu se pot prevedea, dar se cunosc mai bine în Germania, a cărei avere națională se găsește la nivelul din 1895.

Puterea de cumpărare a banului depinde de raritatea lui. Aurul fiind concentrat în mâinile câtorva națiuni, popoarele lipsite de metalul galben caută *surogate monetare*. S'a emis ideea monedei hârtie cu putere de achiziție constantă, care să fie garantată de America, Franța și Anglia. Lordul d'Abernon preconizează o inflație mondială, pe lângă păstrarea actualilor raporturi între valorile diferitelor monede. Alții cer reducerea generală a acoperirii metalice. Cassel pretinde restrângerea sistematică a cererilor de aur. Unii vor să stabilească un raport între valoarea aurului și numerele indicii ale comerțului en gros, un fel de *standard universal*, fără a putea evita mai multe substandarduri. S'a propus controlul producției și al schimburilor de către un „management” central.

Că lira sterlină aur nu este egală cu lira sterlină hârtie s'a evidențiat foarte repede. Devalorizarea lirei a zăpăcit total pe exportatori. Englezii refuzând să primească oferte în dollari sau altă valută streină, exportatorii notează prețurile în lire hârtie, dar binisor peste paritatea aur. Metalele prețioase, după cum am arătat altădată, au urmat cu precizie legile economice, înregistrând un spor de prețuri, care corespunde exact procentului de devalorizare a lirei (20—25%).

Cererele industriei britanice pentru mărirea prețurilor interne și *revenirea la stabilitate*, sunt tot mai insistente. Există pericolul pierderii valorii substanțiale. Nici pentru englezi nu este deci valabilă formula: lira egală cu lira.

Un scriitor francez spunea că economia mondială este un butoi iar Germania gaura lui. Dacă se continuă cu sistemul moratoriilor, tot mai multe țări vor imita exemplul înecării plăților.

Banca Franței înregistrează o urcare a depunerilor, în intervalul Sept. 1930—Septembrie 1931, dela 91 la 104 miliarde franci, iar a Belgiei dela 15 miliarde 240 mil. la 16 miliarde 275 mil.

Financiarul belgian Max Leo Gerard, vorbind despre planul Franței, arată că *mecanismul creditelor pe termen mijlociu și lung stagnează cu desăvârșire*. Bani s'au stufat în bănci. Trebuie secesi de acolo prin risipirea *reșurantei și lipsei de încredere*.

Propune colaborarea tuturor țărilor, care dispun de capitaluri și cele ce necesită credite. Posibilitatea aprovizionării cu capitaluri ar fi dată prin înființarea în țările capitaliste bogate a unui *instituit internațional pentru emiteria de obligațiuni* pe 5—10 ani, a căror scontare să fie garantată de Stat.

Fabrica de tractoare din Charchow a fost pusă în funcțiune pe ziua de 1 Oct. a. c. Construirea ei a necesitat 2 ani. Pentru exploatarea ei uzinele din Ucraina i-au pus la dispoziție 3000 muncitori, iar alți 1500 au fost trimiși la Leningrad pentru specializare. Fabrica poate produce 50.000 tractoare anual. La Tschebeljabinsk este în curs de construcție cea mai mare uzină de tractoare din Rusia și lume, fiind proiectată pentru o producție anuală de 80.000 tractoare.

După „Financial Post” numărul elevatorilor de țară (silozuri) din Canada s'a ridicat la 5650 corpuri cu o ca-

pacitate de circa 430.000 vagoane, iar al elevatorilor colectoare terminale la 135, reprezentând o capacitate de 630.000 vagoane.

Un elevator modern de țară poate recepționa 5000 busheli într'o zi de 10 ore (iuteala pe oră este de 135 tone), și predă la vagon 1000 busheli (27 tone grâu) în timp de 1 oră.

Costul unui elevator de țară având o capacitate de 35.000 busheli (12.5000 Hl), ar reveni la suma de 15.300 dollari (2.555.100 Lei).

Elevatorul terminal „Grandtunk Pacific” din Fort-William, are o capacitate de 2.070.000 hectolitri, iar „North Western”, de lângă Chicago — cel mai vast din lume — 3.600.000 Hl. Înălțimea ultimului este de 31.50 m. Costul elevatorului „Saskatchewan Pool” din Port-Arthur (Canada), cu o capacitate de 2.480.000 Hl., revine la 4 mil. dollari sau 270 lei de hectolitru.

Densitatea de trafic critic virtual a rețelei C. F. R. este de 6.000.000 tone brute km., pe km. real de linie simplă și 9.000.000 tone brute km., pe km. de linie pentru cale dublă. Aceasta înseamnă că tracțiunea cu aburi, pe lângă acest trafic, este încă rentabilă și numai necesitățile întrecând acest trafic justifică dublarea sau electrificarea liniei ferate. În cazul liniei Brașov—Câmpina, care prezintă mari declivități (rampe de 25‰), soluția dublării, după d. profesor I. S. Gheorghiu, este inferioară electrificării pentru următoarele motive:

a) Ar costa 1 miliard mai mult ca electrificarea.

b) Lucrările vor dura 4—5 ani, pe când electrificarea se va putea face ușor în 2 ani.

c) Capacitatea de trafic prin dublare va spori mai puțin decât de 2 ori, pe când prin electrificare va spori de 3 ori.

Linia ferată Curtea de Argeș—Râmnicul Văleii ar costa 2 miliarde lei, iar durata construcției ar fi de 5 ani.

S'a pus în discuție electrificarea liniilor Câmpina—Brașov—Ghimeș—Petru-Rareș. Simeria—Petroșani—Lupeni și dublarea liniilor Ploști—Câmpina.

Mosaic economic medieval

Salariile calfelor erau foarte mari. Spre exemplu un zidar primea în claustrul Kloster-Neuberg (Austria) vara 20, iarna 16 denari pe zi. Funtul de carne de bou costa în acele timpuri 3 denari.

În Măiența calfele de zidar mai primeau 5 Groschen „Badegeid” (bani pentru baie), atunci când un „Schefel” întreg de grâu costa 6 Groschen și 4 Pfennige

Johannes Butzbach povestește în cartea sa „Wanderbüchlein aus Böhmen”, că poporul rareori avea la prânz sau la cină mai puțin de 4 pleșe. Vara se mai mâncău: dimineața găluște cu ouă coapte în unt și brânză, iar înainte de cină (Vesperbrot) și de cină: brânză, pâine și lapte.

Principii Ernst și Albert ai Saxoniei au editat în 1482 un regulament de felul cum să trăiască calfele de pe acele timpuri. Muncitorul primea săptămânal pe lângă mâncare 9 Groschen noi, iar fără mâncare 16 Groschen. În privința alimentației se ordonă: Muncitorii să primească la amiază și seara numai patru mâncări; în zile cu carne: una supă, 2 feluri de carne și legume în zi de Vineri o supă, o mâncare, pești proaspeți și conservați, și două garnituri de verdețuri; în zi de post: cinci mâncări, două feluri de pește și două feluri de legume (Zugemüse) și peste aceasta 18 Groschen; zilierilor simpli se vor plăti 14 Groschen, iar dacă aceștia se îngrășesc singuri de mâncare vor primi: zidarii calificați nu peste 27 Groschen, iar cei „ordinari” 23 Groschen.

Parlamentarism britanic

Guvernul național englez, care a obținut zdrobitoră majoritate în recentele alegeri generale s'a prezentat în fața corpului electoral obosit de deziluzii laburiste, și-a îndeplinit formalitatea electorală, pentru a întări prin asentimentul prealabil popular, toate măsurile dictate de circumstanțele critice în care se găsește imperiul. Guvernul va lua măsurile ce le crede de cuviință, această-i formula. În alți termeni guvernul va face ce va vrea cu corpul Angliei înțepenite în tradiție. Va întări osatura burocrației sclerozate și devotate minorității fericite. Suntem convinși că dacă conservatorii, s'ar fi prezentat în alegeri cu formula destăinării „temporare” a tradiționalului parlament englez penurică altfel: nu s'ar fi putut stabili lira, asana finanțele publice, înviora economia națională și soluționa tragica chestie a șomajului ar fi obținut zdrobitoră majoritate de voturi. Parlamentul englez se poate caracteriza astăzi prin celebra formulă a unui mare scriitor latin, în care definiția consulatului pe vremea imperiului: el este „inanis umbra et sine honore nomen”.

De ce au fost înfrânți laburistii, spun democrații ortodoxi și libertari, în Anglia votului universal și a alegerilor libere?

Să răspundem noi: democrația libertară și-a epuizat conținutul nemai având gradul de eficacitate de odinioară. Numai interesează formele politice, și forțele sociale-economice, care încep să se răzbuie în contra formelor goale. De ce au triumfat conservatorii? Pentru că burghezia engleză, conștientă de puterea ei dominantă, consideră formele vieții politice democratice, drept simple jocuri puerile, bune de întrebuințat atunci când nu comportă riscuri. Sindicatul uvrier englez a fost redus la rolul de oficiu de stare civilă al pauperilor, servind date din când în când alarmante, burocrației parazitare a statului britanic. Socialismul englez, a descărcat fucet dar sigur acest sindicat muncitoresc de conținutul său revoluționar, iar astăzi trage consecințele practic-politice ale acțiunii sale. De aceea discursurile d. lui Henderson au sunat a gol, iar muncitorul englez tras pe sfoară a luat calea resemnării. La apelul quasi-revoluționar scâncit de laburist n'au răspuns decât flămânzii a căror masă este insignifiantă, față de marea majoritate a poporului activ și imperialist. — Anglia, prin conștiința ei civică, este astăzi o mare masă conservatoare în care se topesc toate forțele ei politice: conservatorism, liberalism și laburism. Cauzele acestui proces de vastă

uniformizare și nivelare „politică” se cunosc. Până când conștiința proletariatului englez își va găsi făgașul ei firesc, iar sindicatul uvrier își va relua funcțiunea sa social-politică de nucleu organizat revoluționar, până atunci fiascul democrației libertare, vor întona serenade electorale, care să motiveze din când în când manevrele de suprafață ale politicii englezești a cărei țintă se fixează în momentul de față în formula: conservarea imperiului și a formelor lui de viață social-economică tradițională, indiferent de formele politice experimentate și mai ales de cele democratice parlamentare.

În loc de o lentă adaptare la forme noi de viață umană asistăm la o revenire bruscă la formele implacabile ale trecutului. Încercarea de adaptare a capitalismului la formele vieții socialiste, a dus, cum era firesc la un haos care tindea să epuizeze toate resursele de rezistență ale societății întregi. Creația hibridă a laburismului a adus societatea engleză într'o situație din care nu mai exista altă posibilitate de ieșire, — decât triumful reacționarismului. Ce au comun cu parlamentarismul descendenții fericiti ai posorilor de parcuri fantastice și de latitudinii fără hotare? Nimic în afară de obligativitatea unui uz perimat. Felul cum fostul parlament quasi-muncitoresc și-a făcut datoria se încadrează perfect, în caracterizarea lui Keyserling din celebrul său jurnal de voiaj: „Robert de Jouvenel a arătat (la République des camarades) că în Franța de astăzi, parlamentul nu rezintă în nici un fel poporul, ci din contră constituie un organism complet autonom care trăiește în el parazit, un organism ale cărui părți depind absolut unele de altele și în consecință sunt obligate în primul rând de a se menaja mutual și nu ajung decât în mod excepțional să se gândească la binele statului în general”. (Noi am spune mai corect: la binele societății, într'u cât Statul n'are nevoie de asistență parlamentară. H. de Keyserling: Journal de voyage d'un philosophe). Rezultatul alegerilor generale din Anglia, furnizează noi temeuri experimentale doctrinarilor politici reacționari. Este singurul rezultat palpabil, scrutinal popular englez neavând o altă semnificație și necomportând nici un alt fel de interpretare. Că triumful burgheziei engleze se poate considera ca un triumf al burgheziei mondiale, nu se poate susține cu seriozitate. Bastionul de rezistență al burgheziei îl formează tot Europa continentală. Ea va decide soarta configurației sociale-politice viitoare a lumii, nu Anglia.

Universitatea la începutul fiicărui an

(Continuare din pag. 1-a).

oficia numai pentru protipendada plutocratică a țării. Tinde! Dar mai sunt din fericire și alte soiuri de oameni în țara aceasta, care poartă în suflet proiectele Universității de mâine, a Universității tuturor, și-ale căror suflute vor iradia lumină pentru mințile celor necăjiți. Voința lor va deveni ca prin farmec voința celor mulți. Până atunci, nu putem face nimic pentru copiii celor mulți și săraci. Totuși nu trebuie să pierdem speranțele în nouii difuzori de lumină vie. Ign.

Cețiți și plățiți „CHEMAREA”

mult. Prosperitatea a ajuns în plin declin. Biserica n'a reușit cu interdicția cametei Zwingli, Luther și contemporanilor lor, ecologistul Sebastian Frank, s'au ridicat cu vehemență împotriva dobânzilor și a spoliațiunii cămătarilor.

„Freiwirtschaftliche Zeitung” se plânde că și astăzi întrebuițăm monedele cântărite, introduse Mykenam combinate cu bancnotele inventate de chinezi când s'ar putea introduce vechea și buna monedă gotică purul instrument de schimb, în locul mijlocului de tezaur greco-roman.

Sistemul electoral sovietic

Educația intelectuală la noi

Vax, la capitolul educației și învățământului din România.

Infantilism metafizic și istoric. Teologie dogmatică. Nici un efort curajos pentru sfărâmarea în tândări a șandramalei inutile, care este școala noastră contimporană. Puiul de român este năucit sistematic și ros de mizerie endemică. Finanțarea acestei vaste întreprinderi obștești, dar nelucrative? Vezi bugetul ministerului instrucțiunii cel mai năpăstuit dintre toate. Alfabetismul mișună în satele sărăcite de criză și lăsate pradă celei mai anarhice și mai primitive producții. Cooperatismul? Iluzii asociaționiste, militate de câțiva utopiști întârziați. Cităm, pentru prietenii noștri, aleși și buni, un pasagiu privitor la rostul culturii maselor, din Lunatchasky, comisar al poporului în Rusia sovietică, care răsfinge o concepție robustă asupra educației intelectuale, la un popor în vulcanică frământare: „Instrucția politică a maselor populare devine indispensabilă pentru apărarea victorioasă a țării; dar aceasta instrucție, într-o țară analfabetă este extrem de dificilă. Se face apel la popor pentru flota aeriană și chimică! Dar aceasta cere pregătire profesională, care nu se poate îndeplini fără instrucție generală.

Un popor ignorant, va fi învins în mod inevitabil, dacă el vrea să se măsoare cu aceia care sunt bine instruiți. Este deci evident, că fără instrucția generală a întregii mase, U. R. S. S. nu va putea soluționa convenabil chestia militară... De aceea, fiecare învățător, fie că lucrează cu adulții, fie că lucrează cu copii, îndeplinește o muncă foarte importantă și participă la apărarea ea și soldatul roșu. (Problemele instrucției publice în Rusia Sovietică) (citat de I. Gabrea, în Invăț. în Rusia Sovietică). Și-acum boieri D-voastră lăsați școlile primare și cele secundare în sarcina bugetelor comunale și județene.

citeri având drept la 1 delegat pentru fiecare 60 de voturi vor alege 2750 delegați, în total 4000 delegați, Trecându-se la alegerea sovietilor din cele două grupe au drept să trimită direct în Provincie pentru fiecare 2500 voturi câte un reprezentat, adică 66 delegați pe câtă vreme țărani nu mai au acest drept Cei 4000 delegați ai Districtului au însă dreptul ca în baza unei reprezentări proporționale să trimită în Provincie câte 1 delegat pentru 12500 voturi, adică un număr de 43 delegați dintre cari 14 sunt țărani, iar restul de 29 sunt muncitori. În felul acesta în Sovietul provincial numărul țărănilor e de 14, iar al muncitorilor de 95.

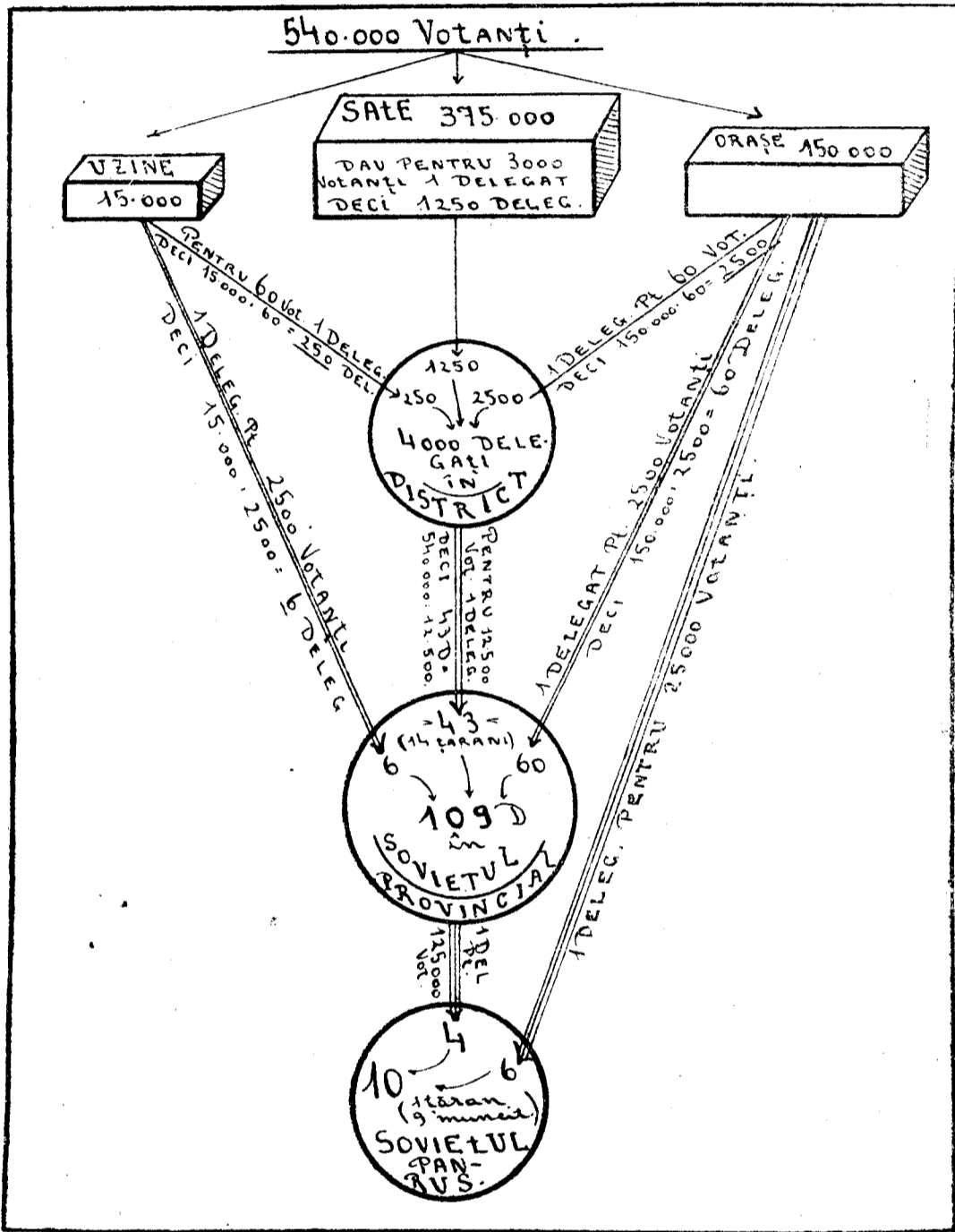
Trecându-se la alegerea sovietilor pentru Congresul Pan rus dela Moscova grupul de muncitori extra muros nu mai are dreptul să trimită direct nici un reprezentat. Muncitorii dela orașe aleg încă câte 1 reprezentat pentru fiecare 25000 votanți, adică un total de 6 delegați. Provincia are însă dreptul la o nouă alegere proporțională indirectă și anume câte un delegat pentru 125000, adică 4 delegați. În cazul cel mai bun din acești 4 delegați ai provinciei în sovietul central 1 poate fi țărân, iar ceilalți 3 sunt muncitori. În felul acesta, în cazul examinat, dintr'un număr de 540000 votanți, dintre cari 165000 erau muncitori, iar 375000 erau țărani, în District au fost aleși 2750 muncitori și 1250 țărani, în Sovietul Provincial 95 muncitori și 14 țărani, iar în Sovietul pan rus 9 muncitori și 1 țărân.

Lupta de clasă care stă la baza acestui sistem electoral e evidentă. Ea a fost însă necesară pentru consolidarea noului regim și pentru triumful partidului comunist și a liniilor lui generale. Diabolică în construcție legea sovietică electorală are un mare merit: e aplicată la lumina zilei. Deaceia cei cari vor citi acest articol nu trebuie să se revolte deloc. Cine are puterea abuzează de ea! Oare la noi alegerile nu s'au făcut pe baza unei legi condide dar prin cele mai machavelice mijloace posibile? Să fim sinceri cu noi și obiectivi cu alții! E calea cea mai bună de-a găsi cărăruia adevărului.

Corneliu Albu.

Votul este obligatoriu. Ținând însă seamă că Statul se bazează pe ideea luptei de clasă, Sovietul s'a îngrijit de redactarea unui regulament atotcuprinzător al procedurii. Astfel nu au drept nici de a alege, nici de a fi aleși acei cari lucrează ca muncitori salariați în întreprinderi particulare, aceia cari au asupra lor cupoane de rentă țaristă, aceia cari fac sau au făcut comerț pe cont propriu, aceia cari sunt sau au fost stăpânii vre-unui cult, etc., etc. Totul e numai al muncitorilor celor mulți și săraci cari au aderat la „liniile generale ale partidului“. Pentru aceștia votul e obligatoriu „Nici unul din ai noștri — spune „Izvestia“ — nu are dreptul de a se desinteresa de campania electorală“. Cel mai pretutit organ de propagandă e în acest sens școala. „Comisariatul poporului dispune de numeroși învățători și elevi cari toți trebuie puși în serviciul campaniei electorale. Ei tre-

Trotzky, precum și oportuniștii moderați sunt socotiți ca comuniști, dar sunt desarmați și înlăturați din posturile de conducere. Printre aceștia se numără însuși Trotzky, Rykov, Racovszky etc. Propaganda ce se face în aceste Reuniuni, sub supravegherea comisiei, e o apologie a regimului. Se demonstrează mai ales, cu date și cifre, progresul realizat în ultimul deceniu și se discută comparativ standardul de viață al țaranului și în special al muncitorului din cele două Rusii: țaristă și sovietică. După demonstrare urmează Samocritica în cari fiecare face pe contul lui critică, dar o astfel de critică în ca e nu se poate ataca niciodată „liniile generale“. „În felul acesta — spune „Izvestia“ — alegerile trebuie să deie țării sovietice plini de ideile lui Lenin, adică sovietici unde nu trebuie să intre nici comuniști de stânga, și mai ales nici kulakii sau nepmanii, dușmanii clasei proletare. So-

buie să împartă manifeste și programe, să lipească afișe și să convoace pe cetățeni în Uniuni electorale. Aceste uniuni, puse sub controlul unei comisii formate din: doi membri ai comitetului executiv, un membru al sindicatelor roșii profesionale, un membru din tineretul leninist, trei muncitori comuniști, un reprezentant al minorităților naționale comuniste și o reprezentantă al femeilor comuniste, are de scop de a lămuri pe muncitori asupra problemelor ce se pun proletariatului rusesc și de a le expune liniile generale ale partidului cari în anul curent s'au rezumat în următoarele: planul quinquenal, revoluția mondială, intervențiile streine și mai ales lupta de clasă. Cel care ar îndrăzni să critice „liniile generale“ acela își rostește singur sentința: „dușman al clasei predominante“, aceștia sunt în special Kulakii „țărani individualiști cari vreau să se îmbogățească pe cont propriu“ și Nepmanii (dela N. E. P. „noua politică economică“, termen lansat de Lenin și scos din uz de Stalin) cari nu erau altceva decât comercianți și industriași tolerați de N. E. P. Aceștia sunt dușmanii cei mai periculoși și deci cei mai privați de drepturi. Cei cari tind prea spre stânga și cari sunt oamenii exilațiului

vietele trebuie constituite cu astfel de oameni cari înțeleg iniile, faimoasele linii generale ale partidului“.

Aceste spuse se trece la alegerile generale. Având însă în vedere că Rusia sovietică dispune încă de o masă numeroasă nu numai de Kulaki ci și de țărani cari au aderat la noul regim dar cari totuși sunt o povară pentru muncitori „singurii proletari veritabili“ a trebuit să se ia măsuri pentruca muncitorii să nu fie striviți sub propriul lor regim de forță brutală a maselor țărănești. Pentru a înțelege acest lucru reproducem, după Pierre Bruneau, alăturata schemă care va lămuri pe deplin spusele noastre. Să ne închipuim deci o Provincie care are un număr de 540.000 votanți dintre cari 375000 votanți sunt țărani dela sate (kulaki sau chiar și aderenți la noul regim) 150000 muncitori cari locuiesc în orașe și 15000 muncitori extra muros cari pot fi sau muncitori industriali sau de aceia cari lucrează în fabricile de pâine (kolhoz) deci în total de 165000 muncitori și 375000 țărani cari urmează să aleagă reprezentanți în District, Provincie și în Sovietul Central. Procedându-se la prima alegere țărani având drept la 1 reprezentat pentru 300 votanți, aleg 1250 delegați pe câtă vreme cei 165000 mun-

subiectiv votul, pentru cei ce au dregat la el, e un mijloc de exprimare, o vîngere într'un anumit timp pentru o de fapte politice mai dinainte determinate; obiectiv, votul e un seismograf, ce indică aspirațiile mulțimii și cari se categoric realizează. Așa cel puțin sunt îndreptățiti să judecăm dacă ținem ma de democratismul teoretic sau de tantismul Declarației drepturilor omului, cat până la poezie.

Realitățile de pretutindeni ne-a demonat însă că până acum democrația a fost yodiată mai înainte de a fi fost desășită în creație. În locul „unsului lui maezeu“ al celui care „stăpânește prin a celui de sus“ în locul celui Tisanes modern, care cristalizează raportul tre stăpân și slugă în formula „moi, suis l'État“ și care aproape peste tot rebuit să lapede purpura spre a lua egul pribegiei, urmărit de biestemele porului său, au apărut alți antreprenori multumilor mai lacomi, mai despoți, opturi ridicate dela periferie, Cleoni hitoși, setoși de glorie și de bani cari muls dobitocul democratic până la rge. Votul restrâns sau universal, prin și bun plac s'a dovedit o inutilitate. Pilduitoare ar rămânea, pentru istoul sociolog de mâine, alegerile burjeziei române dintre anii 1923—1928 în i — deși legea prevede categoric o andă de 500 lei pentru aceia cari ar uza să-și deie votul — sate întregi au t declarate contaminate în chiar ajutorul gerilor, sau în cel mai bun caz votanții fost obligați la prestație în natură către mună ori stat, pe motivul că „omul nu fi de-al regimului“. Alegerile de cabi executate de jandarm, sunt un indiciu țară a bunului plac. În locul unui asemea ipocrizii, în locul prafului de șmețreală presărat în ochii celor mulți, pream un sistem de alegeri sincer, fie și mai în folosul unei singure clase soile cu condiția ca acea clasă să fie eneră, progresistă ca ideologie politico soală și creatoare, capabilă să despice ca viitorului, fără nici o considerație de prejudecățile trecutului.

în cadrul acestui articol nu voim să em nici apologia democrației intelele nici să arătăm dedesupturile murre ale vieții politice așa cum a fost svelită de Max Nordau în lucrarea „Minimile convenționale ale civilizației mone“. Mănași numai de dorul de-a inima, pentru a nu ne găsi la moment nepregătiți, acuma ca și altădată, ne aduim să înfășăm cititorilor noștri reații din imediata noastră apropiere, reații cari se cer știute dar despre cari vernele noastre, guverne de ștruți, le glijează de dragul unor platonisme poice cari pot să ne fie fatale. Spre pildă suficient ca un general fără trupe, urat de câțiva desechilibrați în haine miare, să se revolte undeva în Jamaica eu în Chili și presa burgheză europeană ocote, amplifică și denaturează invennd, ca și când acesta ar avea vre-o trecare importantă. În schimb probleme grave, grave prin existența lor și mai cu amă prin deslegarea ce li se dă de-o idă dincolo de Nistru, se cocoleșesc în formațiile sarbede ale agențiilor de presă, pt pentru care „Rador“ în special meă o frumoasă și strălucitoare decorație.

Ultimele alegeri generale au avut loc Rusia Sovietică în primăvara anului rent. La deschiderea scrutinului s'a conat că au votat 95%, dintre electorii scriși, numărul mandatelor repartizânse astfel 66%, pentru comuniști și 4% pentru cei „fără partid“. Dat fiind ptul că aceste alegeri, spre deosebire de i cari altele de pe continent, cari se conamă maximum în 48 ore, durează 4 luni cotin necesar a reda aci întregul sistem electoral sovietic. Din punct de vedere electoral Rusia sovietică se împarte în următoarele unități: comune rurale, orașe, district, Oblost (provincie) și Sovietul rus, cu reședința în Moscova. Alegerile în sate s'au făcut în Decembrie 1930, cele din orașe în Ianuarie 1931, cele din district și Oblast în Februarie, iar cele e Sovietului central abia în Martie a. c.

